

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCIH

NOVIČNIK

št. 2/junij 2020

Vas zanima, kako so se lotili izvedbe Belega zajčka v vrtcih širom Slovenije? Izvedli so še ogromno drugih aktivnosti, ki spodbujajo trajnostno mobilnost. Preberite si navdihujoče zgodbe.

Novičnik pripravili v Focusu, društvu za sonaraven razvoj, oblikovala Polona Šavc

Aktivnosti potekajo v okviru projekta Ministrstva za infrastrukturo – Trajnostna mobilnost v šolah in vrtcih, v konzorciju partnerjev (Focus, društvo za sonaraven razvoj, RRA Sinergija, IPoP, Cipra Slovenija in Filozofska fakulteta).

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

EVROPSKA UNIJA
KOHEZIJSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

sptm

SLOVENSKA
PLATFORMA
ZA TRAJNOSTNO
MOBILNOST

RAZVOJNA AGENCIJA
SINERGIJA
DEVELOPMENT AGENCY

CIPRA
ŽIVETI
V ALPAH

IPOP

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta
Oddelek za geografijo

OTROCI VRTCA ČRNUČE SPOZNAVAJO ŽELEZNIŠKI PROMET

Otroci so nad vlakom navdušeni od najmlajših let. Vrtec Črnuče je na odličnem kraju, saj je v bližini železniška postaja, do katere se otroci zlahka in varno sprehodijo. Iz tega razloga smo strokovne delavke za tokratno nalogo projekta izbrale tematiko železniškega prometa.

Otroci so se sprehodili do železniške postaje. Ogledali so si železniško uro, opazovali premikanje kazalcev na veliki uri in odštevali čas do prihoda vlaka. Tako so se seznanili s pomenom točnosti oz. da vlak nikogar ne čaka. Seznanili so se z voznim redom. Opazovali so delo postajonačelnice ter se seznanili s prometnim loparčkom ter preizkusili čepico. Ogledali so si notranje prostore železniške postaje s kontrolno mizo in njenim delovanjem (spuščanje in dvigovanje zapornic) ter čakalnico z nekdanjo odprto blagajno. Seznanili so se s pravili, ki veljajo na območju železniške postaje in v samem vlaku (npr. tirnic ne prečkamo kjerkoli, ne stojimo na robu perona, do perona stopimo v spremstvu postajonačelnika, na vlak vstopimo/izstopimo, ko se le-ta ustavi, za vožnjo z vlakom potrebujemo karto, sedimo na sedežih, ne tekamo po vlaku in podobno).

Nato so se po zavitih kovinskih stopnicah povzpeli na nadvoz in si z vrha ogledali železniško postajo. Prešteli so ture, počakali na vlak. Tudi vlaku so šteli vagone. Opazovali so, kako se vlak ustavi, šteli, koliko ljudi izstopi, koliko vstopi, in katera je varna pot s tirov. Opazovali so, kako je sprednik dal znak za odhod vlaka s palico in s piskom na piščalko, nato je zadnji vstopil v vlak. Ko so se vrata zaprla, je vlak zapiskal in odpeljal, a se moral kmalu ustaviti in počakati na zeleno luč na semaforju. Seveda so otroci vlaku mahali in sofer jim je še enkrat zapiskal.

Starejši otroci so se z vlakom odpravili na izlet v Kamnik. Spremljali so jih stari starši. Posebno doživetje je bilo, da so imeli vozovnice in se pogovarjali s sprednikom. Opazili so, da vlak nima pasov za pripenjanje na sedeže. Kljub temu so upoštevali navodilo odraslih in se med vožnjo niso sprehajali po vlaku. Otroci so imeli priložnost videti, kakšni so vagoni v notranjosti, čutiti pospeševanje in zaviranje vlaka, opazovati avtomobile v koloni pri spuščeni zapornicih ter ugotoviti, da se lahko vlak pelje tudi skozi tunel. Otroci so bili nad vožnjo z vlakom navdušeni. Kar nekaj otrok je dejalo, da se bodo še kdaj odpravili v Kamnik, da bodo s seboj vzeli še mamico in očka, bratca, sestrico, en deček pa je nekaj dni po izletu rekel, da bo vozil vlak, ko odraste.

Aktivnosti smo povezali tudi z drugimi področji. Otroci so risali ture, celo železniško postajo, izdelali so lepljenko vlaka z vagoni, izdelali so maketo železniške postaje, v igralnici so s stoli prostorsko oblikovali vlak in se z njim odpeljali v daljne kraje. Naučili so se tudi ljudsko izštevanko Vlak ter pesmi Vlak od Janeza Bitenca in Mire Voglar. Železnico so sestavljali z različnimi konstruktorji, z didaktično igrako vlak so utrjevali barve, ogledovali so si knjige z ilustracijami različnih vrst vlakov (parna lokomotiva, hitri vlak, tovorni, potniški).

Otroci so spoznali, da se z vlakom lahko pelje več ljudi kot z osebnim avtomobilom in da vlak ne onesnažuje ozračja z izpušnimi plini. Opazili so, da morajo potniki na vlak čakati in se ne morejo odpeljati po katerikoli poti, ampak le po tirih, zato se z vlakom tudi ne morejo zapeljati na parkirišče katerekoli trgovine ali izbrane telovadnice, kakor to lahko z avtomobilom. Izvedeli so, da na vlak lahko vzamejo kolo in se nato s postaje odpeljejo do zelenega cilja, s tem pa pripomorejo k manj onesnaženi prihodnosti.

Otroci so vse bolj ozaveščeni, da je treba uporabljati manj osebnega avtomobilskega prometa, in ga, kjer se le da, zamenjati z drugimi oblikami javnega prevoza (kot sta pri nas vlak in avtobus) ali se na pot odpraviti s kolesom ali peš.

Vrtec Črnuče, enota Ostržek Slavica Šavli

NOVIČKE TRAJNOSTNE MOBILNOSTI V VRTCU MEHURČKI

V vrtcu Mehurčki smo skozi celotno leto vpeti v trajnostno mobilnost. Otroci in strokovne delavke, ki sodelujejo v projektu, so projekt vpletle na vsa področja kurikuluma in izvedle vrsto zanimivih dejavnosti. V projekt je vključenih enajst odelkov drugega starostnega obdobja. S pomočjo Belega zajčka, ki je rdeča nit projekta, smo otroke na različne in zelo zanimive načine seznanili s problemom onesnaževanja okolja.

V oddelku Mravljice so Belega zajčka spoznali s pomočjo zajčje družine, ki je živela v gozdu: »V bližini gozda so zgradili cesto. Vsi vaščani so se začeli voziti z avtomobili in kožuščki zajčkov so postali sivi, niso bili več beli. Zaradi onesnaženega zraka (otroci usvojijo besedo onesnažen - posledice prometa) jih je vedno več zbolelo.«

Vzgojiteljica se je med zgodbo vključila med otroke preoblečena v sivega zajčka. Sivi zajček je otroke spraševal kaj bi lahko ljudje storili, da bi napako popravili in bi njegov kožušček postal bel. Skupaj so iskali rešitve, ki so bile otrokom razumljive.

Napisali so tudi pesmico:
Ščitimo okolje (na melodijo: Kolesa na avtu se okrog vrte)

Ko se z avtom vozimo,
vozimo, vozimo.
Ko se z avtom vozimo,
onesnažujemo.

Mi pa čist zrak hočemo,
hočemo, hočemo.
Mi pa čist zrak hočemo
in raje hodimo.

Iz izpuha dim se kadi,
se kadi, se kadi.
Iz izpuha dim se kadi,
joj kako smrdi.

Se s kolesom peljemo,
peljemo, peljemo.
Se s kolesom peljemo,
okolje ščitimo.

Vsak otrok si je iz papirja izrezal svojega zajčka in ga pobarvali s sivo barvo. Otroci so svoje zajčke prilepili na omaro. Pri jutranjem pozdravu so se dnevno pogovarjali kako so prišli v vrtec in so lepili bele kroge na svojega sivega zajčka ter na ta način čistili njegov kožušček.

V skupini Petelinčki so Belega zajčka spoznali z pomočjo risanke Promet, v kateri zajček zaide na cesto kjer je veliko prometa. Njegov kožušček zato postane siv.

V risanki je bilo otrokom zelo nazorno in njihovi starosti primerno prikazano, kako preprečiti onesnaževanje zraka. Preko lutke Belega zajčka so nato otroci ugotavljali zakaj je zajček v risanki postal siv.

S pomočjo sestavljanek z različnimi motivi, npr. zajček na kolesu, zajček na skiroju, zajček, ki hodi peš in zajček, ki se vozi s poganjalcem, so otroci spoznavali možnosti prihoda v vrtec na trajnostni način. Otroci so pobarvali velikega zajca in ga nalepili na vrata igralnice. V času trajanja igre so s pomočjo zajčkov, ki so jih sestavili in prilepili na panoje, ugotavljali kako so prišli v vrtec. Z belimi krogi so pridno čistili zajčev sivi kožuh.

Otroci so preko dejavnosti spoznavali tudi promet in prevozna sredstva. Strokovne delavke so jim pripravile tri koticke, ki so s svojimi značilnostmi ponazarjali področje kjer promet poteka: koticek z vodo – vodni promet, koticek z plastično cesto – cestni promet in koticek s kopreno in kartonskimi oblaki – zračni promet. S pomočjo igrač prevoznih sredstev so otroci le-te razvrščali v ustrezne koticke.

V našem vrtcu veliko naredimo tudi na področju gibanja: z otroki dnevno obiščemo gozd in gozdno učilnico, kjer se vračamo k lepoti narave, miru, ki nam ga ponuja, tam prisluhnemo ptičjemu petju, zvokom vetra in se umaknemo od hrupa in prometa, otroci iz skupine Levčkov so se tako kar s poganjalci odpravili po šolski poti, kjer so spoznali varno pot ter kako se s poganjalci obnašati v prometu. Tudi vse izletniške točke v občini otroci obišejo peš.

V veliko podporo so nam seveda starši, saj so se potrudili, da res veliko otrok prihaja v vrtec peš ali pa s kolesi in poganjalci, opazili pa smo da so bolj dosledni pri odhodih iz vrtca.

Vrtec Komenda Mehurčki
Zapisa: Melita Podgoršek, koordinatorica projekta

NOVIČKE - TRAJNOSTNA MOBILNOST

V Vrtec Ledina smo bili do časa izbruha koronavirusa izredno aktivni na vseh področjih Kurikuluma. Tudi na trajnostno mobilnost nismo pozabili, saj je vpletena v dnevno rutino vrtca. Dejavnosti, ki so se od zadnjih novic odvijale so naslednje: umetnost: spoznavanje novih pesmi v povezavi s prometom Avtobus k teti, Kolesarska, Vlak, ples na pesem Promet (Alenka Godec), Kolesa na avtu se okrog vrte ipd. Ustvarjanje prevoznih sredstev, ustvarjanje s prevoznimi sredstvi...; jezik: poleg zgodbe Beli zajček so še spoznali Krtek in avtomobilček, Prijazni zmaj Zumi, različne knjige o vozilih...; gibanje: sprehodi v bližino in daljno okolico vrtca, poligoni na igrišču, osvajanje cestnih pravil na igrišču in v cestnem prometu, vožnja s skirojem, triciklom in kolesom...; narava: spodbujanje gibanja v naravi, gozdu, parku, vedno daljši sprehodi v poznem zimskem času; matematika: ustvarjanje z geometrijskimi liki, utrjevanje barv, razvščanje vozil, spoznavanje prometnih znakov...; družba: utrjevanje prometnih pravil, vožnja z avtobusom, vožnja z vlakom, spoznavanje poklicev javnega prometa (voznik avtobusa, strojevodja), igra z vozili na cestni preprogi...

Dejavnosti so do nedavnega potekale nemoteno in otroci so preko rutine, igre in motivacije sprejeli dejavnosti, ki so povezane z trajnostno mobilnostjo. Največ, kar smo lahko v tej smeri naredili pa je to, ko otrok pove, da je kljub dežju prišel peš v vrtec ali pa se je kljub mrazu pripeljal s kolesom.

Vrtec Ledina

Koordinatorica: Silvana Rupnik

Sodelujoči: Barbara Medvešek, Mojca Čebular, Katja Švigelj Perović, Aida Alič, Sonja Ban, Tadeja Kosec, Jelka Vivod, Viktorija Dijak, Anica Radakovič, Kristina Radovanovič, Andreja Verbovšek in Jana Podobnik

ROŽNATI AVTOBUS

V mesecu januarju v skupini Kapljice obravnavamo temo »promet«. Odpravili smo se v knjižnico, kjer smo si izposodili veliko knjig, ki obravnavajo to temo. Med drugimi smo si izposodili knjigo o Rožnatem avtobusu, avtorice Vesne Radovanovič ter ilustratorke Ane Razpotnik Donati.

V omenjeni zgodbi nastopajo otroci, ki hodijo v vrtec in so na svoje vrtčevsko dvorišče dobili pravi avtobus, ki so ga prebarvali in poimenovali Rožnati avtobus. Z avtobusom so se nato v svojem domišljijem svetu podali na pot vse od morja do zvezd. Otrokom je bila zgodba tako všeč, da so si zaželeli imeti tak avtobus, s katerim bi se igrali, tudi na našem igrišču. Predlagali so, da ga izdelamo sami. Tako smo se lotili dela. Poiskali smo odpadne škatle, si pripravili tempera barve, čopiče, pleskarske valje in zaščito za tla. S prva smo avtobus sestavili iz škatel, nato pa se lotili slikanja. Po pogovoru, so se otroci odločili, da bo tudi naš avtobus postal Rožnati avtobus. Mešali smo barve in slikali. Najtežje je bilo, ko smo morali počakati, da se prvi sloj barve posuši.

Naslednji dan smo na avtobus naslikali še rožice, ki so lepo okrasile naš avtobus. Na koncu smo se z otroki pogovarjali kam vse bi se z našim avtobusom odpeljali. Ideje so kar vrele iz otroških glav. Ena od deklic je rekla, da bi z našim avtobusom poletela nad travniki in polji, saj je tako lep in čist, kot so sončnična ali makova polja. V dejavnosti so otroci zelo uživali.

Vrtec Mengeš

Zapisa: Nuša Rogelj, Vrtec Mengeš, enota Oblaček, skupina Kapljice (5-6 let)

Datum: 17. 1. 2020

Cilj: otrok sodeluje pri izdelavi avtobusa iz kartonskih škatel

JAVNI PREVOZ - VLAK

V skupini Zvezdice smo se pogovarjali o različnih vrstah javnih prevozov. En izmed njih je tudi vlak. Seveda pa so pri vprašanju s čim gredo starši v službo, najprej povedali da z avtom, naslednji odgovor je bil avtobus. Šele tretja izbira je bil vlak. Poudarili smo, da nas hitreje pripelje na cilj kot avto in kot tudi avtobus in seveda manj onesnažuje okolje. Otroci so povedali, da se lahko na vlakom pelje veliko ljudi. Pri vprašanju koliko se jih je že peljalo z vlakom, sta samo dva odgovorila pritrdilno. Tudi v naši skupini imamo v načrtu vožnjo z vlakom, vendar v starejši starostni skupini.

Najprej pa smo pripravili škatle od zdravil, iz katerih so nastali vagoni vlaka. Otroci so vagone vlaka pobarvali s tempero barvo. Na pobarvane vagone so drugi dan nalepili kvadratke, ki so ponazarjali okna. Za kolesa vlaka smo uporabili plastične zamaške. Torej je ves vlak nastal iz odpadnega materiala. Naredili pa smo še tirnice. Pripravili smo dva trakova iz kartona, na katere so otroci sami lepili narezane manjše trakove in nastale so tirnice.

Kasneje smo na steno igralnice nalepili različne slike vlakov in tirnic. Slike vlakov smo plastificirali in naredili sestavljanke iz sedmih oz. osmih delov. Večina otrok je potrebovala pri sestavljanju pomoč. Štirje otroci, so sestavili brez problema. Škatle zdravil smo uporabili za vagone vlaka, barvanje vagonov s tempero barvo in lepljenje tirnic.

Na steni smo imeli slike različnih vlakov, ki smo jih kasneje otrokom ponudili kot sestavljanke. In naš končni izdelek...

Vrtec Mengeš

MALI DETEKTIVI V KAPLJICAH

Cilji:

- Otroci spoznajo pravilno in napačno vedenje voznikov osebnih avtomobilov.
- Otroci se povežejo z svojim okoljem.
- Otroci so motivirani za opazovanje, predvsem pa za opozarjanje na nepravilno ravnanje odraslih v prometu.

Mesec januar smo si v Kapljicah zamislili v znamenju prometa. Iz knjižnice smo si na to temo izposodili veliko literature. Spoznali smo kar nekaj prometnih znakov, kako se pravilno prečka cestišče, se pogovorili o varni uporabi pasu in čelade ter o tem kako deluje semafor. Pogovarjali smo se tudi o tem, da imajo vsi udeleženci v prometu svoje površine, ki so namenjene pešcem, kolesarjem ter motornim vozilom. Avtomobili, ki so parkirani na kolesarskih stezah ali površinah za pešce, tako ogrožajo njihovo varnost.

Zato smo se v Kapljicah odločili, da se za eno dopolndne prelevimo v male detektive, se pridružimo g. policistu Sandiju na terenu in postanemo njegovi pomočniki. V jutranjem krogu smo na ta dan otrokom najprej razložili naloge, ki jih opravlja mali detektiv, nato pa se s policistom podali na pot. Kot mali detektivi smo spoznali pravilno in napačno vedenje voznikov osebnih avtomobilov. Otroci so bili ves čas motivirani za opazovanje in predvsem za opozarjanje na nepravilno ravnanje odraslih. V ta namen smo že prej izdelali opozorilne kartončke. Le te, smo po

predhodnem posvetu in po skupnem sklepu, da si voznik »zasluži kazen«, skupaj s policistom nalepili na steklo avtomobila. Našli smo kar nekaj prekrškarjev. Smo pa se odločili, da smo tudi prijazni detektivi, saj smo kar nekaj, pravilno parkiranih avtomobilov, nagradili s pohvalo. Tudi te smo nalepili na avtomobil. Najbolj zanimivo pa je bilo, ko smo ustavljali promet. Nekatere brez prižganih luči, spet druge brez varnostnega pasu. Tokrat so imeli srečo, saj smo jih samo opozorili in nekatere celo nagradili z aplavzom. Ko smo se vrnili v vrtec, je g. policist Sandi otrokom razdelil priznanja o opravljenem izpitu za prometne detektive. Dejavnost je dobro uspela in veliko smo se naučili.

Vrtec Mengeš

Zapisała: Petra Vodlan, enota Oblaček, skupina Kapljice (5-6 let)

IGRICA »BELI ZAJČEK«

1. Uvodna motivacija (obisk zajčka Belka)

Teden pred pričetkom igrice Beli zajček se je v času jutranjega kroga v skupino Kresničke zatekel zajček Belko (lutka). Vsakemu otroku posebej se je predstavil ter jih nežno pobožal po glavi. Skrbelo ga je, kako si bo lahko zapomnil toliko imen, a so ga otroci hitro potolažili, da ni nič narobe, če se kdaj zmoti. Hitro so opazili, da je Belko umazan, zato so ga začeli spraševati, kaj se mu je pripetilo. Zaupal jim je zgodbo, zakaj je pravzaprav prišel k njim (zgodba o belem Zajčku) ter jih prosil za pomoč. Otroci so mu obljubili, da mu bodo pomagali očistiti zrak tako v gozdu kot v bližnji okolici vrtca, in sicer tako, da bodo tudi sami v naslednjem tednu s starši v vrtec prihajali na čim bolj trajnosten način (peš, s kolesom, skirojem ali z avtobusom ...). Belko jih je nato povabil, da tudi sami ustvarijo svojega zajčka in mu tako kot njemu, pomagajo očistiti kožušček.

Slika 1: Obisk zajčka Belka in pripovedovanje zgodbe »Beli zajček«

2. Likovna dejavnost

Otroci so se nato posedli k mizi, s pomočjo šablone obrisali zajčka in ga izstrigli. Naslednji dan je vsak otrok svojega zajčka pobarval s sivo tempera barvo. Ko se je barva posušila, so zajčkom s flomastri narisali še oči,

smrček, brčice in kremplje. Tako so bili zajčki pripravljeni na začetek igre. Da pa dolgouščki ne bi samevali na stenah, so otroci po zgodbi poustvarili tudi gozd, ki je skupaj z zajčki naslednji teden krasil igralnico.

Slika 2: Ustvarjanje zajčkov

3. Aktivno izvajanje igrice (čiščenje zajčkovega kožuščka)

V tednu od 16. 10. do 20. 10. 2019 so otroci, ki so v vrtec prišli na trajnostni način (peš, s kolesom, skirojem, z rolerji) na svojega zajčka nalepili bel krogec. Ves teden jih je pri tem spodbujal tudi zajček Belko. Največ otrok je v vrtec prihajalo peš in s skiroji, peščica s kolesom. Javnega prevoza (avtobusa, vlaka) ni uporabil nihče.

V petek so bili kožuščki zajčkov pri večini otrok beli (očiščeni). Tako vzgojiteljice kot tudi zajček Belko smo bili na otroke in seveda tudi starše zelo ponosni. Bravo! Zajček Belko, katerega kožušček ni bil več umazan od onesnaženega zraka, se je od otrok poslovil in jim obljubil, da jih kmalu spet obišče.

Vrtec Mengeš

Zapisala: vzg. Petra Železnikar

»IZDELAJMO SVOJ AVTOBUS ALI VLAK«

V naši igralnici smo izvedli dalj časa trajajočo aktivnost: »Izdelajmo svoj avtobus ali vlak«. Z otroki smo se sprva pogovarjali o prometu, prebirali slikanice na dano tematiko ter se seznanjali z različnimi prevoznimi sredstvi, kot npr. z avtobusi in vlaki. Iskali smo tudi prednosti takšne izbire prevoza, se pogovarjali, s čim bi se peljali na izlet, da bi nas šlo več skupaj,...

Organizirali smo zbiranje škatlic in pokrovčkov. Škatlice sem nato ovila v tanjši bel papir (polo papirja je prinesel starš) ali pa v časopisni papir. Otroci so si nato izbrali svoje škatlice ter jih z voščenkami pobarvali/porisali. Nekatere so poslikali s tempera barvami. Bili so zelo motivirani. Vsak otrok si je izbral, ali bo naredil avtobus ali vlak. Zavzeto sobarvali »vagončke«, izbirali, iz katerih škatlic bodo sestavili lokomotive. Iz barvne samolepilne folije smo izdelali okna, otroci so jih spretno lepili na izbrane škatlice. Z lepilom so

prilepili pokrovčke za kolesa. Nato so še barvali ostale škatlice, da bi jih imeli dovolj za igrati. Nastala so različna prevozna sredstva, različnih velikosti, kar se je zdelo otrokom zanimivo. Z veseljem so se igrali z njimi. Nato smo izdelali še igralno podlago. Na dva kartona sem narisala železnico in ceste. Nato so otroci s flomastri risali tračnice, dorisali ceste, pobarvali parke, hiše, zebro na cestah... dejavnost jih je zelo pritegnila, želeli so sodelovati.

Opazila sem tudi, da so se med prosto igro igrali, da so »vagončki«, se skupaj usedli, drug za drugim, kot da so vlak. Ko smo igralno podlago dokončali, so otroci na tračnice in ceste položili izdelana prevozna sredstva in se navdušeno igrali. Iz škatlic smo napravili še tunel za avtobuse, kar je bilo otrokom zelo všeč. Ker smo bili nad našimi izdelki navdušeni, sem se odločila, da v avli vrtca Sonček pripravimo razstavo naših izdelkov ter tako tudi

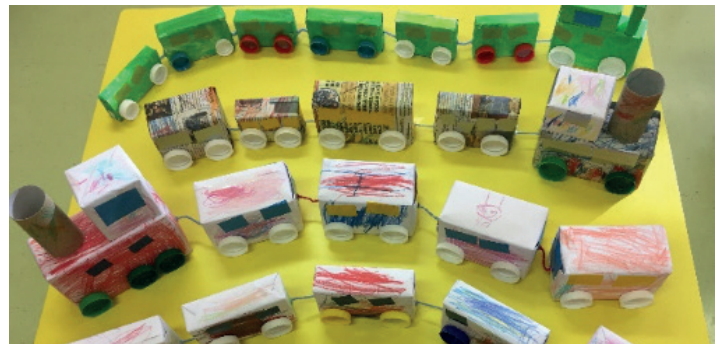

druge otroke/starše ozaveščamo o trajnostni mobilnosti. Razstava je pritegnila pozornost, povabili smo tudi otroke ostalih skupin, da si jo ogledajo, bili so navdušeni.

Z izvedeno aktivnostjo sem zadovoljna, otroci so radi sodelovali, bili so ponosni na lastno razstavo v avli vrtca, pokazali so jo tudi staršem.

Vrtec Mengeš

Zapisala in fotografija: Vzgojiteljica Mateja Stražar

TRAJNOSTNA MOBILNOST

V skupini Navihančki se pogovarjamo o tem, kako onesnaževanje zraka vpliva na zdravje ljudi, vseh živih bitij in narave. Škodljivi delci v zraku ali v zemlji učinkujejo postopno in dolgotrajno. Omenimo enega izmed derivatov, ki se uporabljajo za pogon prevoznih sredstev, NAFTA.

Cilj: Otroci ugotovijo, da se nafta uporablja v cestnem in morskem prometu. Skupaj ugotovimo, da se odlaga v zemljo ali odteka v reke, iz rek pa v morje, z izpuhi pa tudi v zrak.

OSREDNJI DEL DEJAVNOSTI: Izvedemo poskus z nafto s pomočjo posameznikov (otrok iz skupine). Prikažemo, kako pomembno je zaščititi kožo, tla,.. pri opravih z nafto z zaščitnimi sredstvi.

Cilj: Otroci opazijo okolju nevarne madeže, pri izlivanju nafte v vodo.

ZAKLJUČNI DEL DEJAVNOSTI: Na steklenico, kjer je shranjena nafta, nalepimo opozorilno nalepko, saj otroci opazijo, da je barva nafte podobna soku, medu, olju za solato,... Sprehodimo se v našo okolico in si na najbolj izpostavljenih prometnicah ogledamo fasade hiš in oljne madeže na cestah.

Cilj: Zaščitimo sebe in druge pred možno zastrupitvijo oz. pred nesrečo.

Otroci sklepajo, da bo v prihodnosti več električnih vozil ali plovil, ki manj onesnažujejo okolje, do takrat pa bomo čim več hodili peš in uporabljali javni prevoz. Izdelamo plakat ter ga izpostavimo na ogled staršem in drugim kot opozorilo!

Vrtec Mengeš

Zapisala: Vzgojiteljica Alenka Viriant Stojanovič

TRAJNOSTNA MOBILNOST V SKUPINI METULJEV

Za začetek sem otrokom predstavili zgodbo o Belem zajčku. Preko pogovora sem otroke vodili k razmišljanju o vzrokih obarvanosti zajčkovih kožušček. Nadaljevali smo z razmišljanjem o njihovih načinih gibanja v času, ko niso v vrtcu in načinih jutranjega prihoda v vrtec. Dogovorili smo se, da se bodo s starši dogovorili, da zjutraj pridejo v vrtec peš, s kolesom, s skiroji, ... in tako pripomogli, da bo njihov zajček postajal vedno bolj bel. Sprejeli smo dogovor, da pustijo avtomobile vsaj 200 m stran od vrtca. Starši so, razen ene mamice, to tudi storili in poskušali čim večkrat upoštevati navodilo "peš v vrtec".

Ko smo hodili na sprehode, smo šteli avtomobile na parkiriščih, na cesti, opazovali kakšna prevozna sredstva so na naših cestah, vonjali zrak ob cesti in ga primerjali s tistim v gozdu, v parku. Otroci so ugotovili, da je veliko bolj prijetno vdihniti na polno v gozdu kot ob cesti istočasno pa so prišli do zaključka, da je ob cesti zelo hrupno, v naravi

pa je veliko tišine. Ko smo opazovali promet v križišču, smo ugotovili, da se ljudje največkrat vozijo sami. Ugotovili pa so tudi, da se ljudje vozijo z avtobusom. Ker so se z avtobusom že peljali vedo, da gre vanj veliko ljudi- dve celi skupini otrok. Izdelali so vsak svoj avto, skupaj pa smo izdelali velik avtobus (za približno 10 otrok). V avli sem na tla nalepila ceste, križišča in parkirišča. Preko igre so otroci ugotovili, da avtobus zasede 5 parkirnih. Če pa se 10 otrok vozi in parkira avte na parkirišče pa zavzamejo kar 10 parkirnih mest. Prišli smo do sklepa, da se je bolj zdravo peljati z avtobusom, saj ima ta samo en "auspuh" in tako veliko manj onesnažuje zrak kot 10 avtomobilov, istočasno pa je v avtobusu veliko bolj zabavno kot v avtu.

Vrtec Mengeš

Zapisala: Ksenija Grm

BELI ZAJČEK PRI MIŠKOLINIH

V Vrtec Miškolin je projekt Beli zajček zelo zaživel. Strokovni delavci smo se ob spodbudi vodstva odločili in izdelali kostume Belega zajčka za 95 otrok in 12 strokovnih delavcev, ter se udeležili Zmajevega karnevala v Ljubljani in Pustnega karnevala na Ptuj.

V Ljubljani smo se predstavili z nagovorom: »Vrtec Miškolin ob krajinskem parku Zajčja dobrava stoji in tam malih zajčkov kar mrgoli. Za okolico in čist zrak zelo skrbimo, zato na pot kar peš, s skirojem ali s kolesom odhitimo. Bele kožuščke vsi lepe imamo, saj smoga v Polju mi ne poznamo. Za okolje mi dobro skrbimo, da v njem bolj zdravo živimo. V naravi gibamo se radi, tako počutimo se večno mladi. Za odpadke dobro poskrbimo in iz njih kaj uporabnega tudi naredimo. Za naše mesto res lepo skrbimo in tega vsak dan posebej vsi se veselimo. Za okolje bomo še naprej skrbeli, saj le tako bomo še naprej v svoji lepi deželici živeli. Da kožuščki naši sivi ne bi postali, bomo poslanstvo med vse Ljubljančane sejali. V belo Ljubljano smo na sprevod prišli, da opazili nas boste Ljubljančani vsi. Za naše mesto tudi vi lepo skrbite, radi ga imejte in z njim se vsakega čistega dne veselite. Tako kot vsi, tudi zajci mi, vam povedati znamo, da najlepše mesto na svetu imamo. Skupaj bomo zapeli, zaplesali in vam po Miškolinovo pomahali. Povabimo vas v naše Polje in takoj boste boljše volje. Pomlad potrka nam na vrata tam vas čaka zajčja trata.« Na Zmajevem sprevodu smo prejeli tudi nagrado.

BELI ZAJČKI PRI SOVICAH

Tudi v naši skupini so se otroci zelo razveselili belih zajčkov in njihove igre. Vsak dan po zajtrku so v poseben stolpični diagram postavljali sličice s svojimi znaki in ugotavljali na kakšen način je v vrtec prišlo največ otrok. Z veseljem smo ugotavljali, da so se starši zelo potrudili in so z otroki v vrtec prihajali peš ali s kolesom. Sivi kožuščki so hitro spreminjali barvo in postajali vedno bolj beli.

Nekega dne smo se odločili, da z našimi zajčki odidemo do obvoznice. Tam smo opazovali gost promet, poslušali hrup avtomobilov in vonjali izpuhe vozil, ki so z veliko hitrostjo drvela mimo nas. Otroci so preko lastnih izkušenj ugotavljali, da se v takšnem okolju živali res ne počutijo dobro in da lahko zbolijo.

Naslednji dan so otroci opazili, da naših zajčkov ni več. Iskali smo jih vsepovsod. V igralnici, v garderobi, v kuhinji in celo v kleti. Ker jih nismo našli, smo odšli na igrišče. Preiskali smo vse koticke, kamor bi se lahko skrili. Tudi na igrišču jih ni bilo. Naslednji dan smo se odpravili proti Krajinskemu narodnemu parku. Tam smo srečali mamo zajklo, ki je bila zelo žalostna in obupana, ker svojih mladičkov že nekaj dni ni videla. Z otroki smo še bolj natančno opazovali in pregledali vsak grm in vsako skrivališče, kamor bi se lahko skrili. Deček iz skupine je opazil le bel repek v daljavi. Žalostni in razočarani smo se vrnili v vrtec.

Pustni karneval na Ptuj: Beli zajčki smo se podali tudi na Ptuj. Ob pesmici in zvokih harmonike smo se sprehodili skozi mesto in pustno rajanje nadaljevali v dvorani.

Vrtec Miškolin

Koordinatorici: Nikolaja Špenko in Nevenka Leskovar
Sodelujoči: Ljiljana Ašič, Nejc Košmrlj, Barbara Zupanec, Marija Darinka Šircelj, Andreja Vodopivec, Jana Makovec, Eva Špenko, Urška Novinič, Tanja Stevič, Janja Avgustinčič, Urša Mak, Elzina Škrijelj.

Naslednji dan smo se odločili, da bomo natančneje pregledali gozdiček na našem igrišču. Pomagali smo si z otroškimi grabljami, saj so nekateri otroci menili, da bi se zajčki lahko skrivali pod listjem. Ker jih nismo našli, noči pa so bile zelo hladne nas je skrbelo, da zajčkov ne bi zeblo. Poiskali smo škatlo in jo obložili z listjem, da bi bilo zajčkom toplo in udobno. Naslednji dan so nekateri otroci že pred prihodom v vrtec preverili škatlo na igrišču. Žal je bila prazna.

Otroci so ugotovili, da zajčkom naše gnezdo mogoče ni všeč, zato smo naslednji dan nabrali veje in iz njih izdelali še eno gnezdo ter upali, da ga bodo zajčki našli in se v njem pogreli in nas počakali. Odnegli smo ga v gozdiček

za šolo, saj so otroci menili, da je bilo zajčkom mogoče dolgčas in so odšli. V gozdu ob šoli pa vedno srečamo in opazujemo veeverice in ptice s katerimi bi se zajčki radi igrali. Mimo gozdička v našem vrtcu pelje cesta in kadar starši pripeljejo ali pa pridejo po otroke ni preveč mirno. Gozdiček ob šoli pa je bolj oddaljen od ceste. Zajčki bi se v njem veliko bolje počutili.

Gnezdo smo odnesli v najbolj skriti kotiček, ki so ga izbrali otroci. Med potjo smo opazili, da so poleg listja na tleh tudi smeti. Našli smo dva tetrapaka, pločevinko ter papirčke od bonbonov. Embalažo smo pobrali. Vrnili smo se naslednji dan. V gnezdu ni bilo nikogar. Ko smo si gnezdo podrobneje ogledali, smo med vejami opazili drobne bele dlačice. Gotovo so v gnezdu spali zajčki, so bili prepričani otroci. Verjetno se je nekaj dlačic zataknilo med veje v gnezdu. Jutri pridemo prej, mogoče bodo zajčki še vedno spali. In res. Vrnili smo se naslednji dan takoj po zajtrku. Vsi zajčki so spali v našem gnezdu. Otroci so se jim tiho približali in vsak svojega zajčka iz gnezda previdno odnesli v igralnico, da jih zunaj ne bo zeblo.

Vrtec Miškolin

Zapisala: dipl. vzg. Darinka Šircej

BELI ZAJČKI V ZAJČJI DOBRAVI

V vrtcu nas je obiskala bela zajčica in otroke spomnila, kako pomembni smo vsi pri ohranjanju belih kožuščkov. Otroci so se takoj spomnili igre, ko smo sive zajčke s pomočjo nalepk barvali v belo. Z veseljem so prisluhnili zgodbi zajčice. Pohvalila jih je za vse aktivnosti, ki so jih izvajali jeseni in jim povedala, da se je v gozdu zopet pojavilo kar precej izpušnih plinov in njeni prijatelji počasi postajajo sivi, hodijo po gozdu žalostni ter močno kašljajo.

Otroke je vprašala, kako bi ji pomagali prijatelje razveseliti in poskrbeti za to, da bodo njihovi kožuščki zopet postali snežno beli. Odgovorili so: »Moramo hoditi peš.« in »Vozili se bomo s skiroji in s kolesi.«

Starše in otroke smo spodbudili k okolju prijaznim potovalnim navadam, mi pa smo se v vrtcu zabavali, igrali in učili preko različnih aktivnosti. Na igrišču so se otroci preizkusili na trajnostnem poligonu, ki smo ga pripravile vzgojiteljice.

Zabavali smo se ob didaktični igri Beli zajček, ki jo je za ta namen izdelala ena od strokovnih delavk. Male sive celice smo urili ob gibalni igri »Zajčja trajnostna mobilnost« pri kateri smo ob različnih gibalnih izzivih sestavljali slike zajčkov ter z gibalno igro »Oblačimo sive zajčke v bele like«. Zdravo mero tekmovalnosti smo spodbujali ob igri spomin, ki jo je prav tako izdelala ena od strokovnih delavk. Otrokom so bile igre zelo všeč, zato jih bomo s pridom uporabljali tudi v prihodnje.

Vse tri skupine smo se peš odpravile v Sneberje na ogled lokalne kmetije. Na poti smo ves čas obnavljali in utrjevali pravila ravnanja v prometu, kar tudi sicer počnemo na sprehodih.

Ker so se dejavnosti odvijale v času pred Pustom, smo otroke vključili v proces izdelave pustnih kostumov belih zajčkov. Pomagali so pri oblačenju pene v blago, si ogledovali kako nastajajo kostumi in komaj čakali, da vidijo končni izdelek. Najstarejša skupina se je na pustno soboto v zajčjih kostumih sprehodila po Ljubljanskih ulicah in na Zmajevem karnevalu osvojila nagrado. Beli zajčki so se nato sprehodili še po ulicah Ptuja in tam zarajali skupaj z drugimi maskami.

Dejavnosti smo tokrat izvajali dva tedna, v času od 10. 2.–21. 2. 2020. Skupaj z otroki smo izdelali razpredelnice, v katere smo dnevno beležili prihode otrok v vrtec. Najmlajši so izdelali razpredelnico s sličicami zajčkov in vsak otrok je dnevno nalepil nalepko v pravi kvadrater poleg svojega imena. Starejši so izdelali plakat, na katerega so otroci narisali načine prihoda v vrtec in dnevno zabeležili svoj način prihoda s štampljko. Najstarejši so izdelali vsak svojo tabelo, ob kateri so poleg beleženja prihodov utrjevali še dneve v tednu.

V vseh treh skupinah smo opazili, da tokratna igra Beli zajček ni bila enako uspešna kot jeseni. Dejavnosti smo

zaključili na pustni torek, ko je bela zajčica preverila na kakšen način otroci največkrat prihajajo v vrtec. Z ugotovitvami ni bila najbolj zadovoljna, razveselilo pa jo je znanje o udeležbi v prometu, ki so ji ga pokazali na sprevodu po Zadobrovi. Z belo zajčico smo se družili, prepevali in zaplesali ob različnih zajčjih pesmicah. Kljub slabšemu rezultatu, v primerjavi z jesenskim, smo z aktivnostmi zadovoljni vsi. Otroci, starši in vzgojitelji.

Vrtec Miškolin

Zapisale: Tanja Stević, Urška Novinič in Jelena Školnik

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST - ONESNAŽENOST ZRAKA

Preko dejavnosti smo želeli otrokom predstaviti problematiko onesnaženosti zraka. Želeli smo ugotoviti, kaj menijo otroci o onesnaženosti zraka, v povezavi z njihovim zdravjem in kaj lahko sami prispevajo k boljši kakovosti zraka.

Otroci niso razumeli pojma onesnaženosti zraka, saj so bili mnenja, da je zrak čist, brez vonja in da je povsod okoli nas. Večina otrok je vedela, da zrak potrebujejo za življenje vsa živa bitja.

Izvedli smo poizkus, da bi ugotovili onesnaženost zraka v našem kraju. Na kartone smo nalepili kovinske pokrovčke in jih postavili na igrišče. Vsakodnevno smo odkrivali po en pokrovček in opazovali lepenko pod njim. Na srebrno folijo smo nanесли belo kremo in na prostem opazovali spremembe na foliji. V obeh primerih je bila vidna rahla sled.

Otroci so skozi diskusijo ugotavljali, kateri so glavni onesnaževalci zraka. Večina otrok je bila mnenja, da so to tovarne in avtomobili. Predlagali so, da bi lahko izdelali avtomobile na veter.

Otroci so preko dejavnosti spoznali, kako pomembno je ohranjati čist zrak in kako lahko sami vplivamo na kakovost življenja. Ozavestili so pomen hoje in uporabe ne motoriziranih sredstev, saj želijo tudi sami prispevati k boljši kakovosti zraka.

Vrtec Miškolin

Zapisala: Barbara Zupanec

POISKUS Z BELO NOGAVICO

Otroci treh skupin smo izvedli poskus na avtomobilu, natančneje kar na treh - na zelo starem, na malo mlajšem in na skoraj novem avtomobilu. Otroci so si ogledali izpušne cevi na avtomobilih, da so konkretno videli od kod prihajajo izpušni plini. Na izpušno cev smo nataknilo belo nogavico, prižgali motor avtomobila in opazovali dogajanje. Ugotovili smo, da iz izpušne cevi prihaja dim oziroma plin - ogljikov monoksid, ogljikov dioksid, saje, trdni delci PM10, žveplove in dušikove spojine, ki so zelo strupeni, škodljivi za okolje in naše zdravje. Bela nogavica, ki je bila uporabljena na skoraj novem avtomobilu, je ostala najbolj čista, nogavica, ki je bila uporabljena na starem avtomobilu, je bila najbolj umazana. Otroci so ugotovili, da so lahko plini tudi umazani.

Na vprašanje kako lahko poskrbimo za čisto okolje, so otroci omenjali hojo in vožnjo z avtomobilom. Preko pogovora smo ugotovili, da gre skupina ljudi lahko na izlet tudi z avtobusom ali vlakom. Ta prevozna sredstva imajo več

sedežev in tako se lahko na njih pelje več ljudi hkrati in posledično manj onesnažujejo okolje.

Vrtec Miškolin, Žabice

Zapisali: Saša Jerman in Janja Miklavčič

GOZDNA IGRALNICA PRI BELEM ZAJČKU

V vrtcu Miškolin spodbujamo otroke k raziskovanju naravnih materialov in jim večkrat omogočamo dejavnosti v bližnjem gozdičku. Dejavnost smo povezali s projektom in otroke je obiskal beli zajček in jih s pripovedovanjem spodbujal k aktivnemu sodelovanju v pogovoru. Ob pogovoru je z otroki obnovil zgodnico o Belem in Sivem zajčku in jih povabil v Gozdno igralnico. Otroci so v gozdni igralnici spoznali, da lahko z lastno aktivnostjo veliko pripomorejo k temu, da je okolje v katerem se gibljejo varnejše in čistejše. Imeli so možnost igre v različnih kotičkih:

- Izdelava zajčjega doma (zabijanje palčk s kladivi...).
- Igra v zajčji kuhinji
- Igra na zajčjem igrišču.
- Lutkovni kotiček.

Zajčja čutna pot (špaga zavezana na doseg otrokom od enega drevesa do drugega. Otrok je imel oči pokrite s trakom. Otrok je z eno roko držal prijatelja z drugo roko pa se je dotikal vrvice in šel od enega do drugega drevesa. Igra je bila namenjena zaupanju. Na enem delu so viseli različni naravni materiali. Otrok je po otipu prepoznal in povedal kaj tipa.

Ob koncu igre v Gozdni igralnici smo se zbrali v krogu. Vsak posameznik je postavil storž na sredino kroga in povedal, kako se je počutil in tudi utemeljil ter povedal, kaj se je naučil. Beli zajček je otroke spodbudil, da so otroci gozdno igralnico pred odhodom v vrtec skupaj pospravili.

Vrtec Miškolin, Žabice

Zapisala: Ljiljana Ašič

POROČILO TRAJNOSTNA MOBILNOST

Pri Ježkih 5-6 let domuje 20 otrok kateri smo se v letošnjem šolskem letu priključili projektu Trajnostna mobilnost katere namen je prispevati k spreminjanju potovalnih navad ter posledično zmanjševanje motoriziranega prometa v okolici vrtca. Projekt smo v vrtcu Mojca, enota Muca izvajali od 30.9.2019 do 11.10.2019.

Otroke smo najprej seznanile z zgodbo o Belih zajčkah ter jih vzpodbudile, če bi lahko mi pomagali zajčkom očistiti kožuščke in na kakšen način. Zgodba jih je močno motivirala zato smo bili že prvi dan beleženja zelo uspešni. Samo eden otrok je prišel v vrtec z avtomobilom. Vsak otrok je imel svojega zajčka za katerega je s trajnostnim prihodom v vrtec poskrbel za belino kožuščka. Na roditeljskem sestanku smo starše informirale o poteku projekta kaj vse bomo izvedli njihov prispevek k trajnostni mobilnosti ter razdelile smo jim zloženke. Nekaj pomislov so imeli starši pri jutranjih prihodih otrok, ker se staršem mudi v službo. Dogovorili smo se, da velja tudi popoldanska trajnostna aktivnost za 3 otroke, ki so bolj oddaljeni od vrtca. Popoldan so vsi trije otroci odhajali domov peš, s skirojem. Zjutraj so otroci kar kipeli od ponosa, da so v vrtec lahko prišli peš. Vsakodnevno smo bellili Zajčkov kožušček ga očistili sivine ter se na koncu vsi spremenili v prave bele korenjake. Otroci so po koncu še vedno prihajali v vrtec peš. Vzodbujali so starše, dedke, babice ter bratce in sestrice torej cela družina je bila usmerjena k zdravemu načinu obenem pa pridobili toliko pozitivnih vzorcev s katerim so nadaljevali. Otroci so skozi igro razvijali pozitivno podobo trajnostnih potovalnih navad. Skozi vse dejavnosti so pridobili veliko znanja, spretnosti in bili aktivno udeleženi pri raziskovanju okolice vrtca ter bili uspešni tudi pri razgovoru staršev.

Semafor mobilnosti jih je simuliral na prave situacije v prometu. Skozi didaktično igro so otroci utrjevali prometna pravila, znake, pomembnost poklica ter se ob enem zabavali in uživali. Zavedati se moramo pomena ozaveščanja problematike trajnostne mobilnosti v okolici vrtcev. S projektom so se otroci povezali med seboj, gradili prijateljstva, svoje zdravje dvignili na višjo raven ter prometno «odrasli». Imajo ogromno kondicije, veliko hodimo in rekreacijsko tečemo po naselju, kjer smo ugotovili, da je prometna varnost, pomen znakov, naše obnašanje v prometu ključnega pomena za pridobitev pozitivnih izkušenj v prometu.

IZDELALI SMO PLAKAT: Na kakšen način pridemo v vrtec

Vsako dan so otroci sami beležili način prihoda v vrtec ter si nalepili pri svojem imenu sliko prihoda. Cela družina se je trudila, da bi otrok lahko pobelil zajčkov trebušček. Otrok se je soočil z različnimi načini trajnostne mobilnosti in da lahko z lastno aktivnostjo veliko pripomorejo k temu, da je okolje v katerem se gibljejo varnejše in čistejše.

OSREDNJESLOVENSKA REGIJA

USTVARALI SMO - Moja pot v vrtec, izdelava prevoznih sredstev iz odpadnega materiala

Otroci so narisali svojo pot v vrtec. Nekateri so narisali del poti, drugi celotno pot do vrtca.

ONESNAŽENOST ZRAKA V BLIŽINI NAŠEGA VRTCA

KAKO BI IZGLEDALA MOJA ULICA - Otrokom sem na nazoren način želela pokazati ulico realno brez in z veliko avtomobili. Ugotovili smo, daje ulica brez avtomobilov prijaznejša, lepša, varnejša in želimo si tega. Otroci so ugotovili, da bi odstranitev parkiranih avtomobilov sprostila veliko več prostora zanje.

Ogledali smo si avtobusno in železniško postajo v Ljubljani, uporaba in vožnja z mestnim avtobusom

DIDAKTIČNA IGRA: PROMETNO INFORMACIJSKI CENTER, SEMAFOR MOBILNOSTI - Otroci so imeli možnost se vživeti v vlogo delavca v prometno informacijskem centru skozi didaktično igro. Vsi semaforji ne delujejo otrok jih aktivira s pravilnim zaporedjem v vrsti. Ko pravilno poišče zaporedje prvi semaforje prižge vsem pešcem nato sledijo poganjalci, kolesa, avtobus in vlak.

Semafor mobilnosti smo vsak dan prižgali po šteju prihodov v vrtec. Če je večina otrok prišla v vrtec peš, s kolesom.. smo si prislužili zelenega smejkota drugače pa rumenega za rdečega ni bilo potrebno.

MEDGENERACIJSKI TEK ENOTE MUCA - Ogledali smo se z različnimi rekviziti, razgibali mišične skupine, zaplesali ter se pripravili na tek. Tekle so babice, dedki, starši, strokovni delavci enote Muca, mamice z dojenčki, kužki...Zavedamo se kako pomembno je gibanje za življenje v vseh življenjskih obdobjih.

IZDELAMO PLAKAT: Trajnostna mobilnost v vrtcih

Vrtec Mojca
Enota Muca, skupina Ježki
Zapisala: Carmen Rokavec

: ČISTO ZARES Z JAVNIM POTNIŠKIM PROMETOM

Otroci v skupini Modrinčki Potepinčki so v okviru projekta Trajnostna mobilnost izvedli že drugi sklop aktivnosti, ki je vključeval tudi program Beli zajček in izvedbo aktivnosti Peš v vrtec. Posebno pozornost pa smo namenili javnemu potniškemu prometu z namenom, da se otroci seznanijo z uporabo le-tega, spoznajo, da je uporaba sredstev javnega prevoza enostavna in lahko tudi zabavna. Skupaj z otroki smo načrtovali izlet v Ljubljano. Za prevoz smo izbrali avtobus mestnega potniškega prometa, številka 12. Otroke smo predhodno seznanili s ciljem izleta, s pravili obnašanja na javnih prevoznih sredstvih. Da bomo bolj varni in vidni smo oblekli še rumene brezrokavnike. Na avtobusni postaji smo si ogledali številke avtobusov, ki tam vstavljajo. Na avtobusu smo se posedli na prazne sedeže, med vožnjo pa

smo sproščeno opazovali potnike, šteli koliko jih je vstopilo in koliko iztopilo na posamezni postaji, opazovali smo promet, se pogovarjali o dogajanju okoli nas... Otroci so osvojili nova znanja, nove besede in bili ves čas zelo aktivni. Iztopili smo na glavni avtobusni postaji in se seznanili z nakupom vozovnic, odhodi avtobusov s posameznih peronov, opazovali smo prihode in odhode avtobusov. Ogledali smo si tudi glavno železniško postajo, se sprehodili pod podhodom do peronov. Opazovali smo vlake, bili navdušeni, ker smo lahko vstopili na vlak in si ogledali notranjost vagonov. Otroke so najbolj prevzeli dolgi, rdeči potniški vlaki. Prehitro je prišel čas odhoda v vrtec. Zopet smo vstopili na avtobus mestnega potniškega prometa, tokrat številka 25 in se po drugi poti vrnili v naš kraj.

Ob povratku smo strnili še vtise z izleta, kaj jim je bilo najbolj všeč:

- »da smo se peljali z avtobusom«,
- »ko smo si ogledali vlake«,
- »najbolj mi je bilo všeč, ko smo se sprehajali in opazovali promet«,
- »meni so bila všeč okna na železniški postaji, ker so imela barve gor, rdeče, pa modre, pa bele«,
- »ko smo si ogledali vlake, pisan mi je bil najbolj všeč«,
- »ko si nam pokazala tam kjer vlaki gredo v druge kraje«,
- »ko smo se peljali z avtobusom in smo vse videli ven«,
- »meni je bilo najbolj všeč, ko smo bili na železniški postaji in smo tam stali v krogu in smo gledali zmaja na tleh«,
- »meni je bilo tudi všeč ko sem se vozil z avtobusom in sem se lahko pogovarjal«.

Naslednji dan pasmo celotno pot iz leta, vse kar smo videli in senas je »dotaknilo«, tudi likovno prikazali. Nastale so prave umetnine, ki smo jih skupaj razstavili na panojih v naši garderobi. Starši so bili navdušeni. Morda bo ravno to spodbuda tudi njim, da se z otrokom večkrat podajo na pot z javnim potniškim prometom.

Vrtec Pedenjped, enota Radovednež

Modrinčki Potepinčki, starost: 4 do 6 let, število otrok: 21

Zapisala: Mojca Širca

DEJAVNOST V SKLOPU PROJEKTA TRAJNOSTNA MOBILNOST

Naš vrtčevski dopoldan smo posvetili aktivnostim zunaj, v bližnji okolici. Po zajtrku smo se odpravili na sprehod in se prepustili okolju ter trenutku, da nas navdihne. Ustavili smo se na zelenici med bloki, sklenili krog, zaprli oči in prisluhnili.

Otroci so res pozorno poslušali. Stali na zelenici, čeprav sredi betona, nas je še bolj prizemljilo in umirilo. Nekaj minut smo poslušali in nato je vsak od otrok povedal kaj je slišal. Najpogostejši odgovor je bil: PETJE PTIC.

Vajo smo nadgradili tako, da smo ponovno zaprli oči, prisluhnili in medtem hodili v krogu. Zaznavanje se je preneslo. Nič več ni bil najpogostejši odgovor petje ptic, ampak: ZVOK ČEVLJEV, TRAVA, LISTJE POD NOGAMI, LOMLJENJE VEJ ipd.

Zaznavanje smo tako z dodanim gibanjem povsem preusmerili in otrokom je bila to zanimiva izkušnja. Pot smo nadaljevali naprej in opaziti je bilo, da otroci bolj intenzivno zaznavajo kaj je 'nad' in kaj 'pod' njimi. Na cesti smo opazili veliko luž. Večina njih je bila zmrznjenih. Prisluhnili smo lomljenju tedu.

Z velikim navdušenjem smo ponovno sklenili krog okrog velike zaledenele luže. Tiho smo jo opazovali in nato je vsak otrok povedal kaj je v njej opazil. Najpogostejši odgovori so bili: LED, LISTJE. Nekaj otrok pa je v luži opazilo tudi ČRTE, KROGE.

Pot smo nadaljevali naprej in se ustavili na prostranem travniku ob gozdu. Ponovno smo sklenili krog in v tišini obudili spomin, kaj vse smo na sprehodu slišali in videli. Vsak otrok je odgovoril po svoje. Sledila je gibalna naloga. Vsak izmed njih se je spremenil v PTICO. Navodilo je bilo, da so pozorni na to kako ptice letijo, kako velika imajo krila, ali z njimi plapolajo hitro ali počasi in kako se oglašajo. Ko so 'ptice priletele nazaj v gnezdo' sem jih spomnila na veliko lužo v kateri smo lahko opazili črte,

kroge. Vprašala sem jih, kako bi lahko to prikazali tukaj na travniku. Vprašanje jim je bilo precej težko, vendar so vseeno prišli do rešitve. Sklenili so dva kroga, znotraj majhen in okrog njega večji.

ZAKLJUČEK: Otroci so dopoldan preživeli v naravi, opazovali, poslušali, pripovedovali, zaznavali sebe, okolje ter sebe v okolju. Zaznani so transformirali v gibanje in likovne upodobitve. Njihov dan je bil doživet in v izkušnji so nadvse uživali.

Vrtec Pedenjped, enota Pedenjcarstvo

Skupina JUNAKI, starost otrok 4-5, 2019/2020

Alenka Čož, vzgojiteljica

Lea Horvat, vzg. pred. otr. – pom. vzg.

LAHKIH NOG NAOKROG

Otroci in vzgojiteljici iz skupine Gosenice so že v jesenskih dneh začele s celoletnim projektom Trajnostna mobilnost v vrtcih in osnovnih šolah.

V tednu mobilnosti so začeli z igro Beli zajček, kjer so beležili način prihoda v vrtec, nadaljevali so pa z obiskovanjem staršev na njihovih delovnih mestih ter se razvedrili z obiskom igrišč.

potreben določen napor, saj so bila delovna mesta staršev razpršena po okolici in je postajala skupna prehojena pot relativno dolga. Otroci so ugotovili, da jih to ne moti, saj so si s tem krepili svoje mišice, si zbistrili glavo in poskrbeli, da je v zraku manj izpušnih plinov. V vrtcu so izdelali »potne liste« in se odpravili na pot. Peš.

V potne liste so zbirali žige, ki so jim jih dali starši, ko so prišli do njih. Ugotovili so, da so starši blizu njihovega vrtca in da razdaljo lahko opravijo peš. Kljub temu, pa je za to

Tretja dejavnost v okviru projekta Trajnostna mobilnost pa je bila bolj zabavno obarvana. Skupina se je strinjala, da se najbolj zabava, kadar se lahko igra na igrišču. Tako so se odločili, da bodo v letošnjem letu obiskali igrišča v širši okolici in na koncu leta izbrali Naj igrišče skupine Gosenice. Igrišča v neposredni okolici vrtca so seveda najprej preskusili. Nato pa so sledila tista, ki so nekoliko bolj oddaljena – do njih pa so jo v duhu trajnostne mobilnosti – mahnili peš. Ugotovili so, da se je vredno potruditi tudi do teh, saj so jim bila zelo všeč. Njihov napor po prehojeni poti je bil poplačan z zanimivi igrili in novimi izkušnjami.

Najboljša igrišča jih morda še čakajo. V prihodnjih mesecih jih čakajo še tista z igrali primernimi za toplejše mesece, ki pa so tudi najbolj oddaljena. Prav tako je v njihovih potnih listih še nekaj prostora za žige, starši pa jih še vabijo, da pridejo pogledat, kje preživijo svoj dan, medtem, ko so oni v vrtcu. Skupina Gosenice je sklenila, da bodo svoje cilje dosegli peš, tudi zato, da bodo Beli zajčki ostali beli!

Vrtec Pod Gradom, enota Stara Ljubljana, skupina Gosenice
Pripravila koordinatorica projekta Adriana Dužević

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST V SKUPINI MEDVEDKI

V naši skupini smo že drugače zelo aktivni in veliko hodimo peš. Vsako leto opravimo nekaj pohodov, a letos smo se odločili, da k temu še toliko bolj s pomočjo projekta trajnostna mobilnost povabimo starše.

Projekt smo začeli tako, da smo o njem seznanili starše na roditeljskem sestanku, ter se s starši, ki se vozijo od daleč dogovorili, kje lahko parkirajo avtomobile in vsaj del poti prehodijo. Da je bil začetek bolj slavnosten smo v petek pred pričetkom prespali v vrtcu. Vsak otrok je moral s seboj prinesiti naglavno ali ročno lučko, opremili smo se z odsevniki in kresničkami in se podali na nočni pohod po Grosuplju. Otroci so bili navdušeni, saj so videli mesto v čisto drugačni luči. Po vrnitvi v vrtec je sledila velika zabava v pižamah z modno revijo in seveda spanje v vrtcu. V ponedeljek pa smo začeli zares. Otroci so starše spodbudili in so res večinoma vsaj delček poti prišli peš ali s kolesom. Vsako jutro smo se usedli in se pogovarjali o svoji poti, ter označili na naše zajčke, kdo je prišel peš. To je potekalo skozi cel teden.

V petek, zadnji dan projekta smo se podali na pohod do gradu Boštanj. Tja nas je napotilo pismo viteza, ki se je znašlo v naši igralnici. V njem so bili napotki o naši poti in tri naloge, ki smo jih morali opraviti na poti, da smo lahko dobili zaklad. Na koncu poti smo bili že res utrujeni, a smo speli priti do cilja in prislužene skrinje z zakladom. Zaklad so bila slastna jabolka, žitne tablice in CD s pravljico Grad Gradič.

Čakala nas je še dolga pot nazaj, a nas je spodbujala misel, da bomo kmalu ob poslušanju pravljice spočili noge in zaspali.

VVZ Kekec Grosuplje

Zapisala: dipl. vzg. Jasmina Zemljak

VOLKCI NA POTI K TRAJNOSTNI MOBILNOSTI

Tudi v našem oddelku smo izpeljali igro beli zajček. Dnevno smo s kockami sestavljali stolpični diagram, da so si otroci lažje predstavljali kako uspešni in raznoliki smo bili. Sivega zajčka smo razdelili na 7 delov in ga postopno barvali z belimi voščenkami. Zadnja 2 dela smo pobarvali zadnji dan, ko smo se odpravili na pohod – iskanje skritega zaklada. Opravili smo 5 kilometrsko pot peš, v zakladu pa so se skrivale vozovnice za vožnjo z vlakom nazaj do vrtca.

Zagotovo je za starše jutranji prihod predstavljal nekaj izven cone udobja, vendar je bilo zares zaznati drugačno razpoloženje otrok v tem tednu. Zanje je ta dodatni čas v jutranjih urah, ko so brez hitenja prihajali v vrtec, pomenil ogromno.

V okviru projekta pa nadaljujemo naprej skozi celo šolsko leto z obiski vseh otrok na domu. Do nekaterih bomo lahko šli peš, k bolj oddaljenim pa se bomo poslužili javnih prevoznih sredstev in s tem otrokom pokazali, da lahko pot do vrtca opravijo popolnoma brez avtomobila.

VVZ KEKEC GROSUPLJE; ODDELEK: Volkci (5–6 let)
Zapisala vzgojiteljica: Romana Janežič

IGRA BELI ZAJČEK V SKUPINI SONČKI

V začetku šolskega leta smo dobile vse skupine igro Beli Zajček in s sodelavko nama je bila že takoj zelo vabljiva, saj se zavedava kako šibka točka vseh staršev je mobilnost. Dejavnost smo izvedli v tednu od 23.9. do 27.9.2019. Otroke sva konkretno seznanili s trajnostno mobilnostjo že teden dni prej. Povzeli smo vse možnosti prihoda in odhoda v vrtec brez onesnaževanja okolja ter tudi javnega prevoza. LPP in vlak smo tudi konkretno uporabili, ko smo se odpravili na izlet v Ljubljano. Lahko rečem, da se je večina otrok prvič peljala s primestnim avtobusom, vsi razen dveh pa so se tudi prvič peljali z vlakom. Na avtobusu jim je bilo najbolj zanimivo, ker so na vsaki postaji v avtobus vstopali novi obrazi. Na vlakcu pa je bil zelo prijazen strojevodja in nam je pokazal svojo kabino.

V petek so vsi starši dobili zgibanko in vabilo k sodelovanju v igri Beli Zajček. Prebrali smo zgodbo, vsak pa si je pobarval tudi svojega zajčka na sivo barvo. Zgodba se jih je zelo dotaknila. Postavljali so mi mnogo vprašanj in sem vedela, da bo odziv številčen, saj so otroci v tej starosti 4–5 let zelo sočutni in bodo starše zlahka nagovorili naj parkirajo spodaj pri pokopališču, kjer imajo potem cca. 200 m do vrtca.

Sodelovalo je 20 otrok, vsi stari od 4–5 let. Polovica otrok živi na Vrhniki in bi načeloma lahko prišli tudi peš, polovica pa je oddaljena vsaj 5 km in je skoraj nemogoče, da bi vso pote prepešačili ali prekolesarili. Večina staršev je nalogo vzela zelo resno. Ker sem vedela, da je jutranji prihod vedno do minute načrtovan, sem igro prilagodila tako, da je otrok lahko dobil bel krogec za prihod v vrtec in enega za odhod, če je seveda vsaj del poti šel peš ali s kolesom. Vsaj 1x so del poti prehodili, in samo ena deklica je zbrala vseh 10 belih krogcev. V ponedeljek popoldne je deževalo, zato je 19 otrok šlo domov z avtom, le ena deklica je šla kljub

dežju peš. Starši so veliko lažje popoldne pri odhodu iz vrtca izpolnili nalogo, kot zjutraj v prometni konici, ki je na Vrhniki zelo gosta in nikoli ne veš koliko časa ti bo dejansko vzela pot iz enega konca Vrhnike na drug. Trije otroci niso nikoli prišli peš, ampak vedno s kolesom, nihče ni uporabljal skiroja in nihče ni nikoli uporabil javnega prevoza. Največ staršev se je odločilo za parkiranje pri pokopališču, ki je oddaljeno cca 200 m od vrtca.

Zajčke smo imeli obešene pred igralnico, saj so tako lahko tudi starši spremljali ali je otrok povedal pravilno ali ne. Pri dveh se je zgodilo, da otrok ni povedal, da je prišel zjutraj del poti peš in so naju starši opozorili, da ima en krogec premalo. V petek nam je Beli Zajček skril presenečenje (kresničke) v gozdu. Poleg tega pa bo za nagrado vsak dobil še en bel krogec, saj bomo za iskanje uporabili naše noge in tako ne bomo onesnaževali okolja. Otroci so bili zelo navdušeni in veseli, saj imajo tovrstne naloge zelo radi. Da smo seveda ubrali pravo pot, so potrebovali moje namige, ki so vodili skozi gozd do hriba nad Vrhniko in tam jih je čakala med grmovjem majhna škatla. Kakšno navdušenje ob odkritju zaklada! Tako je vsak otrok v petek domov nesel svojega očiščenega zajčka s kresničko okoli vratu. Doma so lahko nalepili še en krogec, odvisno kako so ta dan odšli iz vrtca.

Odziv otrok in staršev je bil pri sodelovanju v tej igri izjemen. Nisem pričakovala tolikšnega sodelovanja. Kljub temu, da je tempo današnjega življenja zelo hiter, si starši za svojega otroka še vedno znajo vzeti čas, poleg tega pa se zavedajo posledic, ki jih prinaša onesnažen zrak. Trajnostno mobilnost je zagotovo vredno spodbujati tako pri otrocih kot tudi pri starših.

Župnjiski vrtec Vrhnika
Marjeta Žitko

TRAJNOSTNA MOBILNOST PRI ZVEZDICAH

Pri Zvezdicah (19 otrok starih od 3 do 4 leta) smo igro Beli zajček izvajali v tednu od 21. – 25. oktobra. Takrat je dejansko več otrok prihajalo v vrtec peš, s kolesom, skirojem itd. Javnega prevoza ni uporabil nihče. Še vseeno pa je več kot polovica otrok prihajala v vrtec z avtomobilom. Edina izjema je bila sreda, ko smo imeli v vrtcu kolesarski dan. Takrat je več kot polovica otrok prišlo v vrtec na trajnostni način.

Otroci so tematiko dobro sprejeli. Področje jim je bilo dovolj domače, saj so tudi sami udeleženi v prometu. Ko so slišali zgodbo o Belem zajčku, so imeli različne ideje o tem, kako bi lahko očistili njegov kožušček. Največ otrok je predlagalo umivanje. Ugotovili smo, da to ni trajnostna rešitev, saj bi promet kožuščke zajčkov zopet obarval. Zanimivo je bilo opazovati njihove reakcije na sprehodu po zgodbi. Ko so mimo peljali avtomobili, so pričeli komentirati v smislu: »Fuj, izpušni plini!«. Otroci imajo veliko raje od avtomobilov druge načine transporta kot avtomobile. To je pokazala tudi anketa, ki smo jo izvedli pred in po igri. Pred sta le dva (11,76 %) otroka izbrala avto kot najljubši način prihoda v vrtec, po igri pa le eden (5,88 %).

Dejavnosti v vrtcu na prihajanje otrok v vrtec niso vplivale. Odgovori ankete pred in po igri namreč niso bili veliko drugačni. Sprememba se je pokazala le v času igre Beli zajček. Pomanjkljivost igre se mi zdi ta, da spremlja le način prihajanja otrok v vrtec. Se pa zavedam, da je to lažje spremljati kot odhode. Zjutraj se namreč staršem najbolj mudi in opazila sem, da si jih več vzame čas za pot domov iz vrtca (gredo peš ali s kolesom). Popoldan imajo namreč več časa in tudi vreme je toplejše kot zjutraj. Je pa to eden od načinov vzgoje, da bodo prihodnje generacije morda izbirale trajnostne rešitve (ob dobri mreži javnih prevozov in njihovi ugodnosti). Trenutno pa je avtomobil najhitrejši in najudobnejši (kot so starši odgovarjali tudi v anketi).

Župnjiski vrtec Vrhnika
Marjeta Žitko

VARNO V PROMETU PRI ZMAJČKIH

Udeležba v cestnem prometu je za otroke in mladostnike zelo zahtevna. V prometu sodelujejo kot pešci, kolesarji, rolarji, vozniki skirojev, potniki v osebnih vozilih in avtobusih. Za njihovo varno vključevanje in sodelovanje v prometu je potrebna stalna skrb staršev in nas vzgojiteljev oz. učiteljev.

Uvod v skupini »Papirnati zmaji« smo pričeli s knjigo z naslovom Eko kralj, avtorice M. Podgoršek. Zgodba pripoveduje o onesnaževanju okolja, zakaj pride do onesnaževanja, kdo ga povzroča, kako to vpliva na okolje, kaj lahko naredimo, da to preprečimo itd. Pogovor z otroki je »stekel« v smeri, da tovarne in nekatera prevozna sredstva onesnažujejo okolje, medtem ko druga ne. Zanimalo nas je katera so ta prevozna sredstva, zato smo za lažje razumevanje oz. preglednost izdelali drevesni diagram glede na dano lastnost, onesnaževanje oz. njeno zanikanje, torej ne onesnaževanje okolja.

Ugotovili smo, da pešci, vozniki koles, skirojev, rolni rolarjev, električni avto ..., ne povzročajo onesnaževanja ter pogovor vodili v smeri za izvedbo dejavnosti Beli zajček. S skupnimi močmi smo ugotovili, da lahko tudi sami veliko pripomoremo k boljšemu okolju.

Otroke, ki so vsakodnevno prihajali v vrtec peš, s kolesom ali skiroji, smo spodbujali k razmišljanju kako poskrbeti za svojo varnost in kako se varno vključiti v promet kot pešec, kolesar, rolar oz. voznik skiroja. Otroci spadajo med najranljivejše udeležence v prometu, zaradi svoje neizkušenosti, predvsem pa zaradi svojih razvojnih značilnosti. Zato smo se z otroki pogovarjali in seznanili z uporabo zaščitne opreme za vožnjo s kolesom, rolerji in skirojem (čelada, ki je pravilno pripeta, ščitniki za kolena in komolce, izpravnost kolesa, uporaba steze za pešce in kolesarje...). Kot pešci so se otroci seznanili s pomenom besed: bodi viden – bodi previden (odsevni jopiči ali rutka, odsevni trak, svetla oblačila, kresnička, odsevna kapa) ter z varnimi in nevarnimi potmi okoli vrtca. Vadili so pravilno prečkanje ceste čez prehod, pravilno hojo ob cesti na pločniku in za konec opravili »izpit za pešca«.

Otroci so sedaj ozavestili pomen nošenja varnostne čelade in ščitnikov, ko so na kolesu/skiroju/rolerjih in pomen nošenja odsevnikov, ko se vključijo v promet kot pešci. Starši večkrat povejo, da so opozorjeni s strani otrok o pravilnem obnašanju v prometu, kar kaže na to, da so otroci osvojili nek nov nivo zavedanja in znanja o pravilih v cestnem prometu.

Vrtec Kurirček Logatec
Zapisala: Ingrid Meze

NOVICE

IGRA BELI ZAJČEK - V začetku leta smo začeli z igro »Beli zajček«. Najprej sva bile malo v dvomih kako bodo sodelovali pri igri, ker smo oddelek 2-3 leta, a sva bile nad odzivom otrok in staršev zelo zadovoljni. Otroci so nama zjutraj že sami z veseljem povedali kako so prišli v vrtec in kdo jih je pripeljal (mami, ati, babi, dedi, teta...). Pokazali so nama kje so nalepili zajčku bel krogec. Bolj ko je šla igra h koncu bolj so bili tudi starši dosledni in v vrtec prišli peš, prinesli s seboj »poganjalček«, prišli z vozičkom ali dežnikom, s kolesom... Ko smo igro zaključili smo zajčke od vsakega otroka pogledali pohvalili prav vsak trud, ki so ga vložili pri prihodih in odhodih in jih spodbujali naj še naprej tako pridno hodijo v vrtec. Eden od staršev je rekel: »A ne bomo več lepili krogcev, pa tako zabavno je in dobra motivacija.« Zato sva se s sodelavko odločili, da bomo igro v pomladnem času ponovili in mogoče podaljšali.

SPOZNALI SMO AVTOBUS - Z otroki smo se odpravili na sprehod v bližnjo okolico vrtca. Ker smo na poti ravno naleteli na avtobus, ki je čakal šolske otoke, smo šoferja lepo prosili, če si smemo ogledati avtobus in se sprehoditi po njem.

Šofer nam je z veseljem razkazal avtobus. Otroci so od navdušenja zasedli vsak svoj sedež in »odšli na morje, v živalski vrt, na sladoled...« Svoje navdušenje in interes do avtobusa so popoldan podelili svojim staršem in starim staršem. Najin cilj pa je, da bo ta obisk spodbudil pri njih pogostejšo uporabo javnega prevoza.

VOŽNJA S KOLESI BREZ PEDAL - V igralnico sva prinesli kolo brez pedal in otroke vprašali kaj je to? Nekateri so vedeli da je »poganjalček«, drugi so rekli da je kolo, nekateri pa so z navdušenjem opazovali. Otroci so »poganjalčka« najprej spoznali si ga ogledali potem pa sva jih spomnili še na obvezno opremo in sicer čelado. Sledil je preizkus v spretni vožnji po telovadnici in kasneje po poligonu na hodniku. Otroci so potrpežljivo čakali, da so prišli na vrsto in da so imeli prav vsi možnost vožnje s kolesi brez pedal. Ugotovili sva, da se večina otrok zna peljati s »poganjalčkom«, nekaj pa jih je bolj previdnih in počasnejših. Ta kolesa sva jim kasneje ponujali skoraj vsako jutro po zajtrku, tako da so otroci takoj ko sem prinesla kolesa pojedli hitro pospravili in se šli vozit. Menim, da sva jim s to dejavnostjo približali kolesa brez pedal in privzgojili večje veselje do vožnje s »poganjalčki«. Opazila pa sem tudi, da sta dva otroka po tej dejavnosti začela v vrtec prihajati s »poganjalčki«.

Vrtec Kurirček Logatec
Zapisala: Mateja Hvala

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU DR. FRANCE PREŠEREN

1. OBISK ŽELEZNIŠKEGA MUZEJA SLOVENSkih ŽELEZNIC
V sklopu projekta trajnostna mobilnost, smo obiskali železniški muzej slovenskih železnic in si ogledali maketo vlakov. Ugotovili smo, da so se vlaki skozi čas spreminjali ter da je vlak ekološko sprejemljivejše prevozno sredstvo.

2. VOŽNJA Z AVTOBUSOM IN OGLEDE GLAVNE AVTOBUSNE IN ŽELEZNIŠKE POSTAJE LJUBLJANA

Peljali smo se z mestnim avtobusom in obiskali glavno avtobusno in železniško postajo v Ljubljani. Ugotovili smo, da je tam veliko avtobusov in vlakov, ki nas lahko popeljejo na različne destinacije.

3. KAMIŠIBAJ ZGODBA BELI ZAJČEK

Otroci so prisluhnili zgodbi o družini belih zajčkov v obliki kamišibaja.

4. IZDELALI SMO NAMIZNO IGRO POT V VRTEC

Z otroki smo izdelali namizno igro Pot v vrtec, ki se jo zelo radi igramo.

Vrtec dr. France Prešeren, skupina Mucki
Zapisala: vzgojiteljica Nuša Žagar

TRAJNOSTNA MOBILNOST V ZASEBNEM VRTCU SONČEK (KAMNIK)

Projekta Trajnostna mobilnost je spodbudil vzgojiteljici iz skupine Zajčkov, da sta otrokom pripravile prav osebne znakce. Vzgojiteljici sta otrokom predstavili 19 transportnih sredstev. Otrok ga prejme kot svoj znak po katerem se identificira v skupini Zajčki. Poleg spoznavanja transportnih sredstev ter njihovo umestitev v družbi, omogočata otrokom spoznanje, da se z njimi lahko pripomore k varovanju okolja, kako zelo so za človeka nepogrešljivi ter njihove funkcionalne značilnosti. Poleg vsega se po svojih znakcih razvrščajo ter opravljajo različne zadolžitve.

V skupini pikapolonice so spoznavali prometne znake v okolici vrtca. Otroci so po svojih zmožnostih in sposobnostih risali prometne znake, ki so se jim najbolj vtisnili v spomin. In nastali so zelo izvorni in različni izdelki.

Vzgojiteljice in otroci iz skupine žabic so dale večji poudarek varnosti na cesti. Kljub temu, da jih vseh 19 že dolgo pridno hodi na sprehode v bližnjo in daljno okolico šole, so utrjevali pravilno prečkanje ceste. Otroci so znanje, ki ga imajo v teoriji, uspešno pokazali tudi v praksi. Dobro vedo, da se cesta prečka na prehodu za pešce, da je obvezno trikrat preveriti, če je cesta prazna, ob dvigu roke pa povemo še, da je »Dvignjena roka za varnost otroka!«. Čez cesto gremo varno, brez tekanja in skakanja. Pomembno se nama zdi, da so otroci že od malega seznanjeni s pravili, saj le tako lahko zagotavljamo varnost, tudi takrat, ko nam kaj prekriža načrte.

Krtki pa so se naučili rotati. En teden jih je vzgojiteljica Tanja Holcar v skupini izvajala igre na rolerjih. Otroke je spodbujala h gibanju in s tem tudi h krepitvi njihovega zdravja. V času rolanja so otroci spoznali, da je rolanje okolju prijazno, saj so oni in njihova volja njihovo gorivo. Avtomobili, motorna kolesa in podobna prevozna sredstva iz minute v minuto trošijo dragoceno gorivo in v ozračje spuščajo neizmerne količine emisij. Spoznali so tudi, da je rolanje način prevoza, saj ponuja idealen način transporta po urbanih okoljih. Ko prispemo na cilj, ni treba izgubljati časa z iskanjem prostega mesta za osebni avto in plačevati parkirnine, povrh vsega pa naredimo vsak dan nekaj koristnega zase in za svoje telo.

Metuljčki pa so se odpravile na vožnjo z vlakom do Ljubljane in nazaj. Ker so otroci vsak dan opazovali vlak in se jih še kar nekaj ni peljalo z vlakom (vsaj daleč) so se odločili, da se odpeljejo z vlakom v Ljubljano.

Otroci so bili navdušeni in so še nekaj časa govorili o tem dogodku. Naslednji dan so v vrtcu tudi naredili slikovni časovni trak dogajanja tistega dne, da so lahko otroci še nekaj časa z navdušenjem razlagali in se spominjali vožnje z vlakom. En dan prej so si ogledali tudi želeniško postajo in se pogovarjali kaj je potrebno pred odhodom na vlak. Nato so še počakali na vlak in opazovali potek dogajanja pri prihodu in odhodu vlaka.

Tudi Sovice so se odpravile na izlet z vlakom vendar samo za nekaj postaj. Otroci so povedali, da jim je bila vožnja zelo všeč, da je bil vlak hiter in spraševali so kdaj se bodo zopet peljali. Povedali so, da vožnja z vlakom zagotovo ni bila zadnja in da je vožnja z vlakom veliko bolj okolju prijazna, kot če bi se vozili z avtomobilom. Na hitro so naredili kratek povzetek zgodbe o Belem zajčku in izlet se je s prihodom v vrtec končal. Imeli so se zelo lepo. Ob kakšni drugi priložnosti pa odidejo na daljši izlet z vlakom, recimo Domžale ali Ljubljano.

Barvice so v decembru s s pomočjo Božička spoznavali tudi javna prevozna sredstva in njihov pomen za okolje. Najprej se je na železniško postajo pripeljal z muzejskim vlakom. Otroci so si ogledali staro lokomotivo s kuriščem (na premog). Spoznali so, da so vlaki včasih zelo onesnaževali zrak, saj je iz lokomotive prihajal gost črn dim. Onesnaževanje so brez težav tudi zavohali in to je bila iztočnica za pogovor o škodljivih izpušnih. Na poti v vrtec so opazovali promet in videli tudi avto, iz katerega so vidno uhajal dim. Fantje so znali povedati, da je dim prišel iz "avspuha" in ker ga ima vsak avto (njihovi najljubši športni avtomobili pa celo 2), so kmalu ugotovili, da z vožnjo z avtomobili v zrak spustimo zelo veliko škodljivih plinov. Po pogovoru, kako bi lahko izpuste zmanjšali, so se takoj spomnili na teden mobilnosti, ko so v vrtec hodili peš, z avtobusom, s kolesi, poganjalci in skiroji. S pomočjo knjig smo tudi primerjali vlake včasih in danes in se igrali z železnico.

Nato so dobili še povabilo Božička na srečanje, saj pride v naš kraj s poštnim avtobusom. To je bilo izhodišče za naše dejavnosti povezane z avtobusom. Pogovarjali smo se o avtobusu in ugotovili, da javni prevoz uporablja zelo malo družin. Večina otrok še ni bila na mestnem avtobusu. Obiskali so avtobusno postajo, ker pa je vozni red v tem času obratoval v za njih neugodnih časovnih intervalih, so se odločili, da si bomo izdelali svoje avtobuse za igro.

Naš cilj je bil otrokom približati javni prevoz in tudi starše spodbuditi, da kdaj raje uporabijo javni prevoz (vlak ali avtobus) kot avto (npr. za ogled praznične Ljubljane) – če ga uporablja še Božiček je to še toliko bolj privlačno za otroke. Avtobuse so izdelali iz kartonaste embalaže. Naredili so tudi maketo blokovskega naselja, kjer se nahaja vrtec.

Otroci so se z njimi nato igrali in prevažali figurice iz lego kock. Prišel je dan, ko so se srečali z Božičkom in njegov avtobus je bil res poseben. Po srečanju so avtobus in svoje doživetje otroci še narisali s kombinirano likovno tehniko (voščenke, akvareli) in slike obesili na razstavo.

Zasebni vrtec Sonček
Zapisala: Tanja Holcar